

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejemau
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravištvu „Mira“
v Celovcu.

Leto VIII.

V Celovcu 10. novembra 1889.

Štev. 21.

„Bauernbund“ v Doberlivesi.

Nedavno je „bauernbund“ zboroval v Doberlivesi. Plavec je pripeljal svojo novo požarno brambo iz Lovank, pritisnili so tudi domači požarni brambovci Dobrolski, iz vasi je prišlo nekaj radovednih gledalcev, in tako se je zbralo nekaj ljudstva („Freie Stimmen“ pravijo, da 300 glav). Vetrinjski Seebacher je jahal svojega starega konja, da naj bo mir med Nemci in Slovenci, in da je kmetu treba več omike. To pravimo tudi mi Slovenci, zato pa skrbimo za slovenske bukve in časnike in tirjamo slovenske šole, v katerih bi se ljudje kaj naučili, pa ravno zavezniki „bauernbundarjev“ in ti sami nam pri tem vedno polena pod noge mečejo, toraj le oni sami zavirajo omiko ljudstva!

Poslanec Laks je „jamral“ in tožil o žolnirski postavi, ki nam tako huda bremena naklada, in pa o tem, da se je toliko denarja zastonj v vode pozidalo ali „v Dravo vrglo“. Zastran žolnirske postave pa Laks dobro vé, da je nismo mi Slovenci naredili. Kaj pomaga tožiti, če pa cesar toliko vajakov potrebujejo, ker se vojske bojijo. Saj je tudi Laksova nemško-liberalna stranka glasovala za vojaško postavo, tedaj nema pravice tožiti. Zastran Drave pa je „Mir“ že davno prej to povedal, da bo denar za stavbe v vodo vržen; toda nemški liberalci v deželnem zboru, h katerim se prišteva tudi Laks, so stavbe zidati sklenili. Ker tedaj Laks pri vseh svojih pritožbah zadene na svoje liberalne prijatelje, bi bilo bolje, ko bi to v deželnem in državnem zboru govoril, kar je razkladal požarnim brambovcem v Doberlivesi!

Metnitz iz Pliberka in neki Kušej iz Černeč sta po slovensko razkladala, da naj bi kmetje ne volili duhovnikov in doktorjev za poslance, ampak le kmete. To bi že veljalo, ko bi mi imeli več študiranih kmetov. Če pa postavimo takega kmeta v državni zbor, da še pisati in brati ne zna, kaj bo tak naredil med študiranimi doktorji? Oni ga bojo s svojimi paragrafi tako zmešali, da bo kar debelo gledal in ne bo znal besede odgovoriti. Saj si še Laks ne upa nikoli govoriti v državnem zboru, čeravno se za precej „kunštnega“ šteje. Če ima duhovnik ali doktor pravo srce za kmeta, ga bo bolje zagovarjal, kakor bi se kmet sam mogel. Če volimo Kušaja ali pa Metnitza, tudi ne bota kaj več opravila, kakor „bauernbundarji“, ki sedijo zdaj v deželnem zboru.

Kušej je tudi rekel, da slovenščina ni v nevarnosti. Umrla seveda še ni, pa po mnogih krajih

že umira, najbolj zavolj nemških šol. Če bomo pa tako dolgo pravili, da slovenščina ni v nevarnosti, dokler bo še kak gorjanec slovensko govoril, potem je to toliko, kakor bi rekli, da kmet ni v nevarnosti, dokler boben ne zapoje.

Plavec se je pa spravil nad naša poslanca Einspielerja in Murija, ter rekel, da se ne zmenita za svoje volilce in da ne prideta z njimi v dotiko. To je pa več ko smešno. Muri živi vedno med slovenskimi kmeti svojega volilnega okraja, toraj njih želje itak bolje pozna, kakor nemški gospodje. Einspieler pa tudi poišče vsako priložnost, da pride v dotiko s svojimi volilci in tudi on vedno živi med slovenskimi kmeti, toraj njih želje dobro pozna in mu ni treba, da bi ga poučevali še le „bauernbundarji“, ki prigrmijo le vsakega pol leta enkrat med slovenske kmete, in še takrat so obdani le bolj od gosposkih in liberalnih kmetov, kakor je Plavec, ki je prav za prav le graščak, ne pa kmet. Če je Plavec č. g. Einspielerju očital, da ne spolnuje svojih dolžnosti, za kar pa ni naštel nobenih dokazov, odgovorimo mu, da naj vsak pred svojim pragom pometa. Pri Plavcu se bo tudi nekaj smeti dobilo!

Naša dva poslanca sta se v deželnem zboru pri vsaki priložnosti oglašila ali vsaj glasovala za kmetske koristi. Večkrat sta tudi kaj za kmete koristnega predložila, pa „bauernbundarji“ Seebacher, Oraš in Laks ju niso podpirali. To se je spet nedavno pokazalo, ko je šlo za stavbe pri Beli v občini Žitaraves. Muri je povedal, kako je občina revna, da stavb ne more sama izpeljati, in predlagal, naj jej dežela dá obljubljenih 800 gld., po vrhu pa naj jej še posodi brez obresti 700 gld. na 10 let. Toda samo Einspieler, Muri in Pongraz so za to glasovali; „bauernbundarji“ Seebacher, Oraš, Laks in drugi pa so potegnili z liberalci, kateri so Murijev predlog zavrgli in sklenili, da Žitarcem nič ne posodijo in da jim bojo odtegnili še obljubljenih 800 gld., če se hitro ne lotijo teh stavb pri Beli! Zdaj, slovenski kmetje, pa sami sodite ravnanje „bauernbundarjev“: ni še dolgo, kar so se v Doberlivesi ustili, da so le oni pravi prijatelji kmeta, in že so vse pozabili in v deželnem zboru zatajili podjunske kmete!

Pri tej priložnosti je poslanec dr. Traun tudi omenil, da je dežela revna in da Žitarcem ne more nič posoditi. To besedo si bomo zapomnili in videti hočemo, ali bo dežela tudi takrat revna, kedar pride na glasovanje cesta pri Vrbskem jezeru. Bojimo se, da bojo takrat s tisočaki

zelo radodarni, saj bo cesta v korist Celovčanom in nemški gospôdi pri jezeru! Da je tako, priznal je Laks sam, in se vidi tudi iz tega, ker še bližnje občine Hodiše, Škofiče in Vrba za cesto nočejo nič dati!

Slednjič je Plavec še omenil, da sta slovenska poslanca Muri in Einspieler Podjuncem le na škodo, ker jim zavoljo nju nemški deželni poslanci nočejo nič dovoliti. S tem je pa Plavec čez nemške poslance jako hudo sodbo izrekel, češ, da so tako pristranski, da slovenskim Podjuncem nalašč nočejo ustrezati. To res ni lepo za nemško-liberalne poslance, če so res tako enostransko krivični, kakor Plavec pravi! Če bi mi v „Miru“ kaj takega rekli, vzdignil bi se hud vihar zoper nas; ker je pa g. Plavec to rekel, naj se nemški poslanci pri njem zahvalijo za ta ljubeznjivi poklon! Gospod Plavec, pa nema prav, kajti za Slovence se tudi prej ni dosti storilo, ko so imeli še nemške poslance.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Nova izdaja A. Janežičevega nemško-slovenskega slovarja.) Dolgo zaželeno delo je zdaj izgotovljeno. Janežičevih slovarjev ni bilo več dobiti, ker so bili vsi razprodani. Slovar pa je za omikanca vedno potrebna stvar, ker skoraj vsakemu je včasih treba kaj predstaviti ali iz nemščine v slovenščino ali narobe. Zato nam je gosp. prof. Anton Bartel v Ljubljani jako ustregel, da se je lotil nove izdaje slovarja. Pomagali so mu pri tem ljubljanski profesorji gg. Kaspret, Petelin, Pichler, Pintar, Suhac in Tavčar. Sad triletnega dela leži zdaj pred nami, in reči moramo, da nam je slovar jako povšeči. On je mnogo obširnejši, kakor je bila druga Janežičeva izdaja, čemur se ni čuditi, če se pomisli, koliko je slovenščina zadnjih dvajset let napredovala, in slovar obsega ves zaklad sedanje pismene slovenščine, zato pa nadkriljuje celó veliki Wolfov slovar, ki je tudi še iz prejšnje dóbe, ko za mnoge pojme še nismo imeli utrjenih izrazov. Za sedanji razvoj slovenščine si ne moremo želeti boljšega slovarja, kakor je omenjena knjiga. V tiskarni družbe sv. Mohora naročen velja mehko vezan slovar 3 gld., vezan v prtú 3 gld. 50 kr., v polprtú pa 3 gld. 35 kr. Po pošti 15 kr. več. Mi pristavljamo le željo, naj bi nemško-slovenskemu delu kmalu sledil slovensko-nemški del.

Iz Celovca. (Posojilnice pred deželnim zborom.) V nasprotnem taboru niso prezrli slovenskih posojilnic, kar smo jih do zdaj ustanovili, in bojijo se, da bi jim te med ljudstvom utegnile tla spodkopati. Zato hočejo to stvar sami v svoje roke vzeti. „Bauernbund“ prosi deželni zbor, naj on ustanovi posojilnice, pa tudi poslanec Hock je stavil tak predlog, in stvar se resno pretresa v deželnozborskih krogih. Ako bo dežela posojilnice ustanovljala in podpirala, je že prav; pa ta ost se lahko tudi zoper Slovence obrne in se najbrž tudi bo! Saj vemo, kakšnega duha je naš deželni odbor, in on bo vodstvo posojilnic gotovo takim možem v varstvo izročil, ki so z dušo in telesom vdani nemškim liberalcem. Če bojo pa ti ljudje blagajnice (kase) vladali, zadobili bojo

velik upliv na vso sesesko in ga bojo porabili pri vsaki priložnosti, posebno pri volitvah. Zato si ne moremo kaj, da ne bi živo obžalovali, da slovenski rodoljubi niso povsodi poslušali našega glasu, ko smo jim priporočali, ustanoviti posojilnice v Gribinju, Štebnu na Zili, Črni itd. Rodoljubi, še je čas, da prehitite nasprotnike! Hitro osnujte posojilnico povsodi, kjer je potrebna. Denar je svetá vladar; kdor ima kaso v rokah, ima tudi volilce!

Od Jezera. (Deževje. — Prva slovenska šola na Koroškem!) Dež, dež, neprenehoma le koj dež že skoraj dva meseca naliva in bližnji Grintovec, s sivo, megleno kapo na glavi, čmerno v poplavljenno dolino doli gleda. Marsikteri poletni turist je že radovedno popraševal, zakaj da se tukaj „na Jezeru“ pravi, kjer po lepi ravni dolini le prijazni travniki zelenijo, jezera pa nobenega ni videti. Naj bi bil minuli teden semkaj prišel, bi bil pa videl, da ime „na Jezeru“ ni prazna reč. Skoraj sem mislil, da sem čez noč prišel na Kranjsko k Cirkniškemu jezeru; kjer so se poprej kose bliskale in so kosci veselo prepevali, tam je pretečeni teden nastalo obširno jezero in naša obnavadnem času tako pohlevna Jezernica je kakor prava Jeznarica valila peneče umazane slapí. Ne bi bil odveč novi Noe, da bi nam bil ladje tesal, da bi se bili z njimi po z vodo zaliti cesti v cerkev vozili. Ker je pa za tesanje ladij časa primanjkovalo, so ponosni Jezerjani neumorno peš po vodi gazili in odtoka povodnji pričakovali. Nesreče se sicer nobene ni pripetilo, sitnosti in škode pa smo ravno zadosti imeli, in ni še vse popravljeno, kar je preobilna voda nagodila. — Zdaj naj pa kaj veselejšega poročim. „Slovensko šolo imamo“. Po odloku slavn. c. k. deželnega šolskega sveta od 15. t. m. se ima z novim šolskim letom pouk „izključljivo“ v slovenskem jeziku začeti, prve štiri leta, v petem letu še le se začne učenje nemškega jezika pet ur na teden, kakor obligatni predmet, poučni jezik pa ostane skoz in skoz le slovenski. Dovoljeno je to pod pogojem, da je in ostane šola „poludnevna“. Glejte, to doseže značajna vzajemnost srenjskega in šolskega predstojništva in dosledna stanovitnost v tirjanju svojih pravic! Tukaj ne velja samo: „Prositi in bode te sprejeli“, temuč: „Tirajte in bode te dosegli“. Veselje je tukaj splošno. Ali bi ne hoteli tudi še kje drugej takega veselja doživeti? „Pomagaj si sam, in pomagal ti bo Bog“. Na noge torej Slovenci! Rajni Vodnik pravi:

Sreča te išče,
Um ti je dan,
Našel jo bodeš,
Ak' nisi zaspan.

Iz Doberlevesi. V nedeljo, na praznik posvečevanja vseh cerkev, je prišel „Bauernbund“ v Doberloves; njega spodobno sprejeti, so delali velike priprave. Osem dni poprej so nagovarjali slovenske kmete, naj pridejo, ko bo imel „Bauernbund“ svoj „Bauerntag“. V nedeljo pred poludnem, ko se je obhajala obletnica žegnovanja cerkve ali sejem, so izpostavili v čast „Bauernbundu“ bandere, pa kakošne bandere! Videli smo pri gostilnici blizu farovža ali prošnje bandero z bojami, ki na veliko Nemčijo spominjajo. Gotovo so hoteli s to zastavo duhovnike opominjati, naj gledajo v Nemčijo, kakor oni, katerim je nemška zastava ljuba in draga. S tem banderom so ravno pokazali,

kakošno pot hodi „Bauernbund“. Popoludne ob 3. uri, ko so šli ljudje od božje službe iz cerkve, so začeli streljati. Druga leta so ta dan, ko se obhaja obletnica cerkvenega žegnaja, pred popoldnem in popoldne pri božji službi streljali; letos pa so čakali, da so s streljanjem le gospode počastili, ki so prišli slovenskim kmetom ponujat do-brot, ki jih bodo dobili od „Bauernbunda“. Po-žarni brambovci (Feuerwehr) iz Doberlevesi in Vo-vank grejo z muziko možem nasproti, ki so prišli, da bodo „Bauernbund“ v Doberlivesi razglasili ali oklicali. Pravijo, da je te može slovensko ljudstvo navdušeno sprejelo. Ljudje so prišli, pa večidel le iz radovednosti, da bi kaj videli in slišali. Dva slovenska kmeta iz Vovank sta one može pozdra-vila s slovenskim govorom; ona dva pa nista go-vorila, kar sta sama izmislila, ampak le to, kar njima je nekdo predpisal ali povedal; govorila sta tedaj le tuje, prisiljene misli. Videti množico ljud-stva, ki je bila pred gostilno zbrana, kjer so imeli „Bauerntag“, bi mogel kdo misliti, da so ti ljudje vsi vneti za „Bauernbund“, in da bo ta dobil ve-liko novih družnikov; pa ni bilo tako, le čisto malo jih je dobil; kar liberalni listi pravijo, je gola laž. Povedati moramo resnico, kako so neke kmete v Vovankah vjeli, da so se udeležili te slovesnosti in da je kateri pristopil k društvu „Bauernbund“. Neki veliki posestnik jih je nagovoril, da so ku-pili brizgalnico, in je njim obljubil podporo v de-narjih, da jo bojo mogli plačati. S to obljubo jih je vjel, da so prišli in pomagali povelečevati nemški „Bauernbund“. Tisti veliki posestnik, z imenom Plavec, je pa še nekaj več storil. On je šuntal Vovančane, da bi se imeli ustaviti, da bi se od premoženja cerkve v Vovankah za Marijanišče nič ne dalo, in je obdolžil duhovnike, da zapovedi do bližnjega ne spolnujejo. To dokazati je povedal, da so Vovančani prosili, da bi se jim dalo kaj pod-pore od cerkvenega premoženja, pa niso je dobili. Gospod Plavec pravi: tukaj imate dokaz, kako du-hovniki zapoved ljubezni do bližnjega spolnujejo! Gospod Plavec menda misli, da se more cerkveno premoženje tudi obrniti na potrebe, ki jih ima gmajna ali občina; ako on to res misli, moramo mu povedati, da je on v zmoti, in ga vprašati, kaj bi on storil, ko bi mu bilo tuje premoženje izro-čeno, ali bi ga koj izdal, ko bi ga kdo prosil, ka-kor so Vovančani prosili? Gosp. Plavec dobro ve, da cerkveni predstojnik s cerkvenim premoženjem ne more po svoji volji ravhati in vendar dolži on duhovnike, da zapovedi ljubezni do bližnjega ne spolnujejo. Kaj to kaže? Da je on sovražnik du-hovnikov in to svoje sovrašтво je zdaj pokazal. On je hotel duhovnikom, kakor liberalni listi pra-vijo, šemo raz obraza vzeti, pa si jo je sam sebi vzel in se je pokazal v svoji pravi podobi. Njemu pa odgovorimo: če on tolikanj ve od ljubezni do bližnjega govoriti, naj jo sam v dejanju izkaže. Omeniti imam še nekaj, kar liberalni listi niso po-vedali. Enim gospodom se je nekaj prigodilo. Bili so prav dobre volje in so se prav lepo in prijazno poslovili „Auf Wiedersehen“. To voščilo pa se je prekmalu spolnilo. Na cesti jih je zadela nesreča; prekuenili so se iz voza in padli v blato. Še tisti večer so se morali vrniti nazaj, pa niso bili več tako slovesno sprejeti, ampak le omilovali so jih, vsi, ki so jih videli.

Iz Železne Kaple. (Kmetje, pozor! Po-magajmo si sami!) Pliberški grof (Thurn), ki je v Črni toliko posestev pokupil, začel je segati tudi že v Kapelski sodnijski okraj. V Koprivni je nakupil že več kmetij, in dve tudi že v Rem-šeniku. Kakor podoba kaže, hoče vse gorovje Ka-pelskega in Pliberškega okraja v svojo mavho spravi-ti. Kjer se enkrat grof med kmete urine, de-lajo njegovi gozdarji kmetom toliko sitnob in jih spravljajo v kazni, da njegovi bližnji sosedje zgu-bijo vse veselje in tudi gledajo, da bi kmetije pro-dali. Tako dobimo sčasoma namesto svobodnih kmetov same najemnike ali štantmane. Časi ro-bote se spet približujejo! Razloček je le ta, da so bili včasih v tlako prisiljeni, zdaj jo bojo pa prostovoljno opravljali; kajti glad človeka prižene, da se vsega loti. Kako se pa takim grofovskim najemnikom godi, kaže nam laška dežela, kjer je vse grofovsko, zemljo pa obdelujejo najemniki, tam „koloni“ imenovani. V najlepših krajih so ti siromaki tako revni, da nemajo kaj obleči, da še v cerkev v cekljah pridejo, živijo pa se celo leto s suho polento. Naši kmetje bi se tedaj morali bra-niti in varovati, da ne pridejo pod grofovsko oblast. Oni pa tega ne delajo. Vsak le za sebe skrbi, za sosedo se pa ne zmeni. Tega pa ne pomislijo, da, če bo grof enkrat polovico kmetij imel, tudi dru-gim ne bo več mogoče gospodariti, ker jih bojo grofovi gozdarji preveč nadlegovali. Enega teh prodanih gospodarjev dobro poznam, da je bil po-šten, priden in varčen; le nesreče in bolezni so ga spravile v dolgove, posestvo pa je borno, da ni mogel iz njih izlezti. Zakaj sosedje temu pošte-nemu in pridnemu sosеду niso pomagali? Nekaj zato, ker je premalo krščanske ljubezni med njimi, nekaj pa tudi, ker nemajo. Kar pa en sam ne more, to lahko zmorejo vsi: potrebna je v Kapli slovenska posojilnica, ktera bi kmetom v zadregi pomagala; in če se kateri že več rešiti ne dá, naj bi ona posestvo kupila in jo po-zneje prodala kakemu domačinu, ne pa grofu! Imamo sicer v Kapli neko nemško „šparkaso“, pa ker jo imajo Nemci v rokah, jej za kmete ni to-liko mar; njej je vse eno, ali ima kako posestvo grof ali kmet. Pa nam Slovencem to ne sme biti vse eno. Tudi za duhovščino in cerkev ni vse eno, kajti težko, da bo grof za cerkev in du-hovščino toliko dal, kakor zdaj svobodni kmetje. Zato bi morali tudi duhovniki kmetom na roke iti, da se v Kapli napravi slovenska posojilnica kme-tom na pomoč; druga pa bo v Črni potrebna. Bog le tistemu pomaga, kdor se tudi sam neko-liko gane, in s tem kaže, da ima še nekaj Božje iskre v sebi!

Iz Bajtiš. (Redka slavnost. — Dober oskrbnik.) Lepo slovesnost so nam delavcem v Bajtišah napravili fužinski gospodje, ko se je de-lavec Travniku slovesno pripel zlati križec, kte-rega so mu podelili svitli cesar. Gosp. okr. glavar Kronik so odlikovanja ogovorili v lepi, pismeni slovenščini, in mi smo razumeli vsako besedo, do-kaz, da ni res, kar je Dumreicher trdil, češ da koroški Slovenci ne zastopijo pismene slovenščine. Da je bilo veselje med delavci popolno, dali so nam gospod oskrbnik osem vedrov ola (piva), da je bilo vse židane volje. Sploh so naš oskrbnik g. Jožef Maks izvrsten mož. Naša fužina bi

bila morda že davno prenehala, kakor so mnoge druge, ko bi je oni tako dobro ne vodili. Z delavci so prijazni in prav radi govorijo slovensko s slovenskimi delavci. Kot pravega očeta so se nam pokazali, ko je prišla nova postava zavolj bolniških blagajnic. Govorilo se je, da bomo razdeljeni na tri razrede. To je pa pri nas neprimerno, ker imajo razni delavci zelo različne plače. Gospod oskrbnik so se z nami dogovorili, potem pa se podali sami k g. obrtnemu nadzorniku, in obveljala je naša želja, da vsak plača po 3 krajcarje od zasluženega goldinarja. Tako je nam vsem najbolj prav, in hvaležni smo g. Maksu, da so nam do tega pripomogli.

Iz Št. Ilja pri Dravi. (Slovó g. Gitschthalerja.) Naš pridni učitelj g. Gitschthaler nas je zapustil in se preselil v Št. Janž. Bili smo s tem gospodom vsi zadovoljni, zato nam je žal za njim. Ko smo od njega slovó jemali, zbralo se nas je precej v neki pošteni gostariji. Prišli so tudi g. župnik. Prepevali smo slovenske pesmi in se pošteno kratkočasili, dokler ni prišel čas ločitve. Gosp. učitelj so bili štiri leta pri nas in so se vsim prikupili s svojim dostojnim in prijaznim obnašanjem. Veseli nas, da pride ta marljivi gospod v lep kraj, namreč v Št. Janž v spodnjem Rožu. Naši slovenski sosedi v Št. Janžu bojo gotovo veseli, dobiti tako vrlega učitelja.

Iz Rožne doline. (Kaj bo z našim taborom?) Mnogo se je že govorilo o taboru, ki bi se imel napraviti v Rožni dolini. Pa za letos smo menda že prepozni, saj je že hladna jesen tukaj; prej je došla ko druga leta, in skoro že cika na zimski hlad. Ne škoduje pa, da stvar v razgovoru ostane, da se vse pripravi na prihodnje leto. Tabor bi bil potreben, da se naše ljudstvo bolj zbudi in v najpotrebnejših rečeh pouči. Zastran národne probuje se je tukaj še malo storilo. Imamo sicer lepo število rodoljubov, pa še večje število nasprotnikov, ki nevedne ljudi obdelujejo pri vsaki priliki, v krčmi in na cesti, v hiši in na njivi. Imamo sicer naš „Mir“, ki ljudi poučuje v národnih in drugih zadevah, vendar živa beseda več izdá, ko mrtva čerka. Ko bi ljudje slišali iste misli na glas in očitno razodevati iz javnega odra, bi se jim bolj utisnile v srce. Mnogo pa jih je tudi, ki časnikov ne beró, k taboru pa bi vendar prišli in poslušali. Ko bi prišlo še mnogo slovenskih bratov iz Štajerske in Kranjske, ko bi prišli izurjeni pevci in godeci, bi to duhove vse bolj navdušilo, ko še tako lep članek v kakem časniku. Preverjeni smo, da bi en sam lep in velik tabor v spodnjem Rožu napravil tak duševni preobrat, da bi se nasprotniki v kote poskrili, slovenski duh pa kraljevati začel. Potreben pa nam je tabor tudi zavolj pouka. Mnogi se dajo še zdaj slepiti po nemškutarskih frazah, „kako potrebne so nemške šole“, „da otrok že z doma dovolj slovensko zna“, „da se s slovenščino nikamor ne pride“ itd. Te zvijačne ugovore je treba v popularni besedi pobiti, osmešiti in za vselej iz sveta spraviti. Imamo pa še mnogo drugih rečij, ki so vredne razgovora. Velike važnosti je za nas šolsko vprašanje in vprašanje o železnici čez Ljubel; razgovora je vredna preložitev Humberške ceste, o kateri se je že govorilo; tudi sedanje urejevanje Drave mnogim ne bo v

korist in zato mnogi godrnjajo itd. Vsa taka vprašanja bi se lahko postavila na dnevni red, in ljudstva bo pridrla na tisoče! Naj toraj blagovolijo rodoljubi, ki imajo več veljave, kakor jaz, vprašanje našega tabora v pretres vzeti in vsaj za prihodnje leto kaj resnega skleniti in prirediti. M—ov.

Iz Maribora. (Novi knezoškof lavantinske škofije.) Veseli glas prinaša „Slovenski Gospodar“ svojim ljubim bralcem ter jim naznanja, gotovo v njim največje zadostenje, v teh vrstah imenovanje novega knezoškofa lavantinske škofije. Sedaj je namreč že vesela resnica, da so naš prihodnji knezoškof prečastiti gospod dr. Mihael Napotnik, knezoškofijski konsistorijalni svetovalec, c. k. dvorni kaplan in ravnatelj v c. k. zavodu za višjo vzgojo duhovnikov na Dunaju. Dne 26. oktobra vršilo se je v Solnemgradu Njih potrjenje in dne 27. potem Njih posvečenje v knezoškofa lavantinske škofije. Novi knezoškof so pač našim bralcem že znani, večim po lici, drugim pa vsaj po spisih, ki smo jih v svojem času prinesli ali pa smo o njih govorili v teh listih, vendar pa upamo, da jim še ustrezemo, ako popišemo danes vsaj v kratkih črtah, doslednje življenje in delovanje prihodnjega knezoškofa. Pri „Lipakih“ na Tepanjskem vrhu, osojnim svetu malo višje od Konjic, porodili so se dne 20. septembra 1850 in prve nauke so dobili pač doma pri svojih pobožnih stariših, ljudske šole pa so obiskovali v Konjicah, latinske v Celju in bogoslovne v Mariboru. Ni nam treba reči še posebej, da vse in po vsem izvrstno. Latinske šole so skončali leta 1871. ali po njih šli so služiti cesarja, kot enoletni prostovoljci, nekaj mesecev v Celovcu, ostale pa v Gradcu in potem so vstopili v bogoslovje v Mariboru. V mešnika so jih posvetili ranjki knezoškof že leta 1875., tedaj po 3. letu bogoslovja in dne 1. avgusta 1876 poslali so jih za II. kaplana v Vojnik. Ne za dolgo, kajti že dne 30. septembra podali so se mladi g. kaplan iz Vojnika v daljni Dunaj, v c. k. zavod za višjo vzgojo duhovnikov, izučiti se za doktorja bogoslovja. Leta 1878. pa so se jim pretrgale študije ter so šli, kot c. k. vojaški kaplan, doli v Bosno. Ondi jih je služba držala skoraj celo leto in so nekoliko dogodke svoje v tem času popisali tudi v teh listih. Dne 19. novembra 1880 dostali so svoje stroge skušnje ter so si priborili, sedaj v miru, naslov doktorja sv. pisma. Zatem so prišli dne 27. novembra mladi doktor za kaplana v Sevnico, ali že dne 31. januarja 1881 so se preselili k stolni cerkvi v Mariboru za korvikarja in kateheta na ljudskih šolah v mestu. Njih ljubeznjivosti in gorečnosti tako v cerkvi pri pridigah, kakor pri poučevanju v šoli se čudijo še zdaj vsi, ki so slišali učenega g. korvikarja. Ali tudi v tej službi niso ostali dolgo, samo do dne 30. septembra 1881, potem pa so dobili službo profesorja cerkvene zgodovine in prava v bogoslovji in nekaj let potem še tudi modroslovja. Kmalu za tem so postali podravnatelj v knezoškofijski duhovnišnici in vse to do dne 16. aprila 1885. V tem so pa dobili klic od Nj. veličanstva, svitlega cesarja za c. k. dvornega kaplana in ravnatelja v c. k. zavodu za višjo vzgojo duhovnikov na Dunaju. Rajnemu knezoškofu so bili ljubeznjivi doktor čisto posebno pri srcu ter so jih par kratki spremljali na potovanju, najprej doli v Italijo, potlej pa gori v Solnograško.

Postali so na to dné 16. aprila 1885 knezoškofijski duhoven in potem 1. februarja 1888 konsistorijalni svetovalec lavantinske škofije. Iz teh kratkih črtic lahko vidi človek, da naš prihodnji škof niso našli v svojem življenju veliko miru, ampak so v vsaki svoji službi imeli veliko dela. Pri vsem delu pa so si še vendar-le utrgali časa, da so spisali marsiktero lepo delo, n. pr. pridigo pri pogrebu č. g. Fr. Juvančiča, dekana v Novi cerkvi, o novi sv. maši č. g. o. Leop. Napotnika v Konjicah; razprave: o imenih Konjiške nadžupnije, o slovstvu bosanskih frančiškanov, o cerkvenem shodu lavantinske škofije, o življenju sv. Viktorina i. dr. Če pa naj opustimo danes tudi vse daljne razpravljanje o dosedanjem delovanju novega knezoškofa, toliko smemo reči z vso pravico, da gleda na nas, na naše katoliško ljudstvo, kar ga biva v lavantinski škofiji, vse eno, ali v mestih, trgih ali po vaseh, ljubi Bog skozi veliko okno v tem, da nam za knezoškofa pošlje gospoda, ki imajo odprto srce „za vero, dom, cesarja“.

Iz Ptuja. (Slovo.) Meseca avgusta se je bil raznesel glas — tužni glas po celi fari sv. Petra in Pavla v Ptuj, — da kliče g. provincijal našega gospoda kaplana o. Stanka na drugo kaplanijo. Farmani vprašamo eden drugega, je li to mogoče? Gremo g. o. Stanka prašat. Oni nam velijo, da so tudi oni slišali, da bi prišli na neko veliko nemško kaplanijo na Spodnje-Avstrijskem, ali gotovo še ni nič. Ravno tako so bodočo nedeljo iz prižnice povedali, namreč: „Blagi farmani! Mi klosterski mašniki smo lahko prestavljeni na Avstrijsko, ali na Štajersko; tako se nekaj sliši, da bom jaz letos, tedaj čez 12 let, prestavljen na Avstrijsko, ali gotovega še do zdaj ni nič. Če bi pa res bil prestavljen od vas na drugo kaplanijo, tedaj vam bom prihodnjo nedeljo iz prižnice povedal“. Ali mi farmani pa nismo mogli mirovati; g. Stanka od nas pustiti, tega pa ne! Zberemo se občinski predstojniki, svetovalci in odborniki devetih občin, sestavimo pismo na g. provincijala ter pritisnemo devet pečatov na prošnjo. Prošnjo podpišejo vsi občinski predstojniki in veliko drugih najodličnejših farmanov. To prošnjo podkrepili so naš prečast. g. o. gvardijan in župnik o. Benedikt Hrtiš z milim pismom in smo poslali na Dunaj preč. g. provincijalu oo. minoritov. Odgovor — tužni odgovor beri dragi bralec! G. provincijal so nam odgovorili: „Za zdaj mi ni mogoče, o. Stanka pri Vas pustiti, ker ga potrebujem na veliki mestni kaplaniji na Spodnjem-Avstrijskem zavoljo šole in pridig, ker dobro nemški znajo; kmalu pa bodo spet lahko k Vam prišli.“ Ravno tako so nam č. g. o. Stanko na angeljsko nedeljo iz prižnice povedali. Tedaj pridejo na prižnico, po njihovi navadi in nadarjenosti govornišva, kterega njim je v obilnosti Bog podaril, pridigajo prelepo od angeljev varhov. Že med pridigo so igrale solze marsikteremu v očeh, ker vedeli smo že kaj bo prišlo. Ko pa zadnjo točko razvijajo, da angelje varhe tudi lahko častimo, če eden drugega priporočamo, postavim: starši otroke, otroci starše, prijatelj prijatelja. Zdaj spregovorijo za nas farmane sv. Petra in Pavla osodepolne besede: „Eden stoji pred Vami, Vaš prijatelj, priporočite ga njegovemu angelju varhu, ker Vaš kaplan Stanko gre od Vas, on bo pa v svojih molitvah Vas vašemu angelju

varhu v vek priporočal.“ Zdaj, dragi bralec, bilo je v naši veliki, polno natlačeni cerkvi vse v solzah, staro in mlado, moško in žensko, vse je jokalo. Videl sem tudi gospode v cerkvi in na koru, ki so si solze brisali z belim robcem. Potem, ko so č. g. Stanko bili une besede spregovorili, začeli so od nas slovo jemati. Trepetal sem in bal se za njih, da bodo onemogli, ker ginjeni so bili, kakor mi vsi, tako mi je marsikteri rekel, ali krepko so slovo jemali in nikomur ne gre beseda bolj iz globočine srca, kakor njim! (Konec prihodnjič.)

Kaj dela politika.

Iz deželni zborov: V češkem zboru tratijo Mladočehi čas z adreso, v kterej tirjajo, naj se ponovijo pravice češkega kraljestva. Ker čas za to stvar ni ugoden, bi bolje bilo, da se je odložila. — V gališkem zboru tirjajo Rusi več enakopravnosti, zlasti več srednjih šol v svojem jeziku. Poljaki jim le neradi kaj privolijo. — V tirolskem zboru stavili so laški poslanci nasvet, naj se Tirolska dežela razdeli na nemško in laško. Podpirali so jih pri tem tudi liberalni Nemci. Težko pa je verjeti, da bi vlada v to privolila. — V kranjskem zboru je bil daljši razgovor o trtni uši in ameriških trtah. Poslanec dr. Tavčar in drugi so stavili nasvet, naj se latinske šole v Kranju zopet odprejo. V ta namen se bo odposlala prošnja na Dunaj. Poslanec Hribar je nasvetoval, naj se ustanovi na Kranjskem hipotekarna banka. V deželni proračun za prihodnje leto je sprejetih 85.000 goldinarjev za Kamniško železnico, 40.000 gld. za osuševanje močvirja pri Ljubljani, 50.000 gld. za brambovsko vojašnico. Nameravajo v Ljubljani tudi narediti šolo za gluhoneme (mutaste) otroke. — V štajerskem dež. zboru so tirjali slovenski poslanci, naj se deželni red tako spremeni, da bojo tudi Slovenci dobili vsaj enega deželnega odbornika. Nemci predloga niso naravnost zavrgli, ampak izročili ga odseku. Morda pa vendar ustrezajo našim željam vsaj v tej reči. — V isterskem zboru ni kaj dobro za slovanske poslance. Lahe že to jezi, da naši govorijo v slovanskem jeziku. Našim vse na kratko odbijejo. Vendar bo kmalu bolje, kajti „Slovan gre na dan!“ — V moravskem zboru so stavili Čehi nasvet, naj bi se prenapredil volilni red. Nemci se pa branijo. Na Moravskem so izmed štirih ljudi trije Čehi in le eden Nemec, in vendar imajo Nemci v zboru večino. To dela vse krivični volilni red. Vendar ni upati, da bi ga Nemci v svojo škodo spremeniti hoteli. — Na Hrvaškem se zbira okoli dr. Barčiča nova politična stranka. On hoče, naj bi se Hrvaška združila z Bosno in Dalmacijo ter postala neodvisna od Madjarov. To je edino prava politika za Hrvate, toda težko bojo to dosegli, ako jim ne pridejo sam cesar na pomoč. Dobro in potrebno bi pač bilo, da bi se madjarska nadsila nekoliko ponižala, kajti Madjari postajajo čedalje bolj prevzetni. Zdaj tirjajo že lastno ogersko vojsko, ki bi se komandirala v madjarskem jeziku; in če to dosežejo, bojo najbrž tirjali pravico, da se njih vojska ne sme v boj poslati brez dovoljenja madjarskega deželnega zbora. Potem cesar že skoraj ne bojo imeli kaj ukazovati več na Ogerskem. — V Trstu imajo ta mesec mestne volitve. Ni dosti

upanja, da bi bili voljeni taki možje, ki bi bili resnično vneti za Avstrijo. — Ta mesec se zbere na Dunaju več škofov. Menda se bojo o verski šoli posvetovali. — Čuje se, da pojde g. Waser, hud nasprotnik Slovencev in predsednik Graške nad sodnije, v pokoj. Slovenci bojo tega veseli. — Nič se še ne ve, kaj bojo počeli tisti nemški konservativni poslanci, ki so bili do zdaj v Liechtensteinovem klubu. Najbolje bi bilo, da se povrnejo nazaj v Hohenwartov klub, kateremu so ubežali, češ, da bojo več dosegli, če bojo sami Nemci med seboj; pa upanje jih je varalo, prav nič niso dosegli. Jih je premalo.

Sv. oče papež so sprejeli nedavno 2000 francoskih delavcev in jim lepo na srce govorili, naj se ogibljejo prekucuhov, ki ne bojo nič drugega dosegli, ko da bojo napravili veliko razvalin in stanje revnega ljudstva še pohujšali. — Portugalski kralj Ludvik je umrl. Prestol ali tron je zasedel njegov sin Karlos I. — Listi pišejo, da se je Rusija pobotala s papežem, in da bo umeščenih v Rusiji v kratkem nekaj katoliških škofov. Da bi le že res bilo! — Svet ugiblje, kaj je ruski diplomat grof Ignatijev nedavno delal v Rimu in potem na Dunaju. — Na Francoskem hočejo napraviti zvezo katoliških poslancev, pa jim ne gre nič kaj od rok. — Mladi nemški cesar Viljem je zmirom na potovanju. Zdaj je bil na Laškem in na Grškem, kjer se je njegova sestra omožila; od tam pa je šel v Carigrad obiskat turškega sultana. Da bi Turka na svojo stran vabil, menda nič ne bo res; kajti sultan je nedavno očitno rekel, da se noče z nobenim zvezati, ker s tem se delajo le združbe. On se noče nikomur zameriti in bo ostal sam za se, dokler ga nobena zunanja oblast ne napade in tako k boju prisili. Za siromašno in razdejano Turčijo je taka politika res najmodrejša. — Na Virtemberškega kraljeviča je neki človek strelil, pa ga ni zadel. Pravi, da isti ni pri pameti.

Gospodarske stvari.

Proti vlagi. Kdor hoče v vlažnih, mokrotnih sobah perilo, knjige itd. varovati plesnobe, postavi naj v sobo plehasto posodo, napolnjeno s žganim, neugašenim apnom. Tudi lonec soli, ktereга postaviš v vlažnih spalnicah in bolnišnicah pod postelje, vleče vlažnost na-se. Ko je sol preveč napojena, se lahko na toplem kraju posuši in potem zopet nazaj postavi.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Vode imamo na Koroškem preveč, da povsodi škodo dela. Po zadnjem deževju so spet vse reke narastle. Pa tudi iz Tirolskega, Laškega, Kranjskega in Hrvaškega se čujejo take tožbe. Ko so Humberški most popravljali, je en tesar v Dravo padel in utonil. Doma je iz Rožne Bistrice in je zapustil ženo in štiri male otroke. — V Celovcu je tat ulomil v sredi mesta v novo hišo „Rainerhof“ in odnesel blizo 60 gld. — Pri Čartovu v Selah je 9leten deček zažgal skedenj, kateri je zgorel. — V Rekarjivesi pri Št. Tomažu je pogorel Šimen Klančnik p. d. Jarec. Škode je 6000 gld. — V Otmanjah so prijeli hlapca Nieder-

dorferja, ki je ubil hlapca Janeza Blaznika. — V Celovcu sta se zadušila dva glediška igralca. Ko sta spat šla, sta veho pri peči zaprla, da bi toplota v izbi ostala; ogleni sopar ju je pa zadušil. Žareče oglje jih je že mnogo zadušilo, pa vendar ljudje še niso spametovani. Peč mora zmirom od dušek imeti. — Prošnja Št. Lenartčanov za slovensko šolo ni bila uslišana tudi ne pri državnem sodišču. Napačno je bilo, da so pred okrajnim glavarjem drugače govorili, kakor je prej v prošnji stalo. Mislimo pa, da stvar še ni zgubljena. Naj se obrnejo za svet do naših poslancev. — Svitli cesar so koroške deželi podarili 5000 gld., da se dajo kot podpora takim, ki so vsled zadnje povodnji škodo trpeli. — V Sovodju (Gmünd) si je vrat prerezal cunjar Andrej Mlekuš iz Bolškega okraja. — V Celovski kosarni so tatovi ukradli vojaške obleke za 100 gld. — V Vogličah pri Vrbi je 22leten sin očetu izneveril 200 gld. Oče ga je sodnji izročil. — Zgorel je Gručnikov skedenj v Dhoršah. Na Dholici je zgorela Buksbaumova pašta. V Hodišah pa je pogorel Desetnik. Tudi nekaj živine mu je zgorelo. — V spodnji rožni dolini je Drava odnesla pet oralov sveta. Stavbe ali jezovi niso nič pomagali. Škoda za denar! — Mirodvora v Kapli in Podljubelom sta dodelana. — Zavolj toče se je Rožanom nekaj davka odpisalo. — Slovenski Plajberg se hoče ločiti od Podljubelske občine in napraviti lastno. To je prav; če je župan na polju, imajo Plajberžani predaleč do njega. — V nemškem Plajbergu je utonila 12letna deklica. — Svitli cesar so ukazali, naj se dá Tirolcem in Koroščem, ki so trpeli vsled zadnje povodnji, državna podpora, in sicer Tirolcem 150.000 gl., Koroščem pa 50.000 gl.

* **Deželni zbor.** V 5. seji je bil razgovor o rokodelskem delu v kaznilnicah. Ghon toži, da imajo čevljarji škodo od kaznilnic in predlaga, naj se izvoli odsek, ki bi to zadevo pretresal. Dr. Rainer ugovarja; vendar Ghonov predlog obvelja. — Hock predlaga, naj dežela ustanovlja in podpira posojilnice po deželi. Stvar naj se v pretres izroči gospodarskemu odseku. — V 6. seji je Hock spet govoril za posojilnice. Njegov predlog se je izročil finančnemu odseku. Več manjših stvari se izroči raznim odsekom. — V 7. seji prišle so na vrsto različne stavbe in ceste, ki so se v pretres izročile odsekom. — V 8. seji je bil govor, da se ima deželna bolnišnica razširiti. Poročilo o Dravskih stavbah in več manjših predlog se izroči raznim odsekom. — V 9. seji se dovoli 150 gld. za cesto med Guštanjem in Rimskim vrelcem. Na vrsto pridejo tudi stavbe pri Beli v občini Žitaraves. Več o tem povemo v članku. — V 10. seji govori dr. Traun, da so prostori v deželni bolnišnici pretesni in nepravilni ter da bo treba zidati novo bolnišnico. Ta in več drugih predlogov in prošenj se izroči odsekom. — V 11. seji se je vnel živ razgovor o deželni prisilni zavarovalnici. Za-njo so govorili Laks, dr. Prettner, dr. Hübler, protipa dr. Rainer in Mühlbacher. Slednjič se je zadeva izročila deželnemu odboru z nalogo, naj tisti stvar priporoči vladi, da ona izreče, kaj o tem misli ter da ona predloži dotično postavbo državnemu zboru. — Ghon se potegne za boljšo plačo Beljaškim učiteljem. — Hock in drugi predlagajo, naj bi dež. odbor študiral gozdno in vodno postavbo in skrbel za to, da bi se posest-

niki gozdov preveč ne nadlegovali in kaznovali. — V 12. seji deželnega zbora je bila, jako živa in burna šolska debata. Ko je slovenski poslanec č. g. Einspieler v resnih besedah naštel pritožbe Slovencev zoper sedanje šolske razmere, vzdignil se je proti njemu cel vihar. Odgovarjali so mu dr. Ubl, Seebacher, dr. Luggin, deželni predsednik, dr. Gobanc. Prej pa sta že govorila grof Goës in Ghon. Mahali so tudi po slovenskih državnih poslancih. O tem razgovoru bomo v prihodnjih listih natančno poročali.

Na Kranjskem. Do zdaj se je zmirom mislilo, če Kranjci na tuje grejo, da jih gre največ na Nemško. To so kranjski nemškutarji zmirom trdili, kedar so zagovarjali nemške šole. Iz računov pa, ki so jih poslale različne bolnišnice kranjskemu deželnemu odboru, razvidimo, da so imeli največ kranjskih bolnikov v Trstu in na Hrvaškem; tedaj se sme sklepati, da je tudi zdravih Kranjcev v teh deželah največ. — V Cerkljah so ustanovili podružnico sv. Cirila in Metoda.

Na Štajerskem. Pri Vidmu je železnice čuvaj z drevesa padel in se do smrti pobil. — V Celju so bili obsojeni: Kuharica Drobež zavolj detomora na 4 leta; Jože Kovačič zavolj uboja na 4 leta; Pavel Brinovec zavolj uboja pri samobrambi na 7 mesecev. — Slovenski poslanec dr. Radej je prejel od svetlega cesarja red železne krone III. vrste. — Sredi mesta je bil v Mariboru oropan neki ključar. Neki potepuh ga je v mraku napadel in mu uro vzel. — V Ljutomeru bo letos še dobro vino. Drugodi je pa letina koj slaba. Strupena rosa je naredila mnogo škode. — Most se je podrl v Kazazah pri Žavcu.

Na Primorskem. V Podgori pri Gorici se je obesil trgovec Brankovič. — V Romansu je neki Bekar v vodnjak skočil in utonil. — Na smrt je bil obsojen neki Stefanutti v Trstu. — V Gorici je začel izhajati konservativen list v laškem jeziku „Il Dovero“. — V Gorici je nastal nek domači prepir med slovenskimi rodoljubi. Izhajati je začela „Nova Soča“. Mi ne vemo kdo ima prav, pa take prikazni zelo obžalujemo.

Po drugih deželah. Poplavljenecem na Tirolskem so svitli cesar podarili 20.000 gld. — V Freiburgu na Švajcarskem bojo letos odprli katoliške visoke šole. — Šest otrok na enkrat je porodila neka žena v Malad Cito v Ameriki. — V Črnigori je lakota; zato se je 1200 družin preselilo v Srbijo, kjer je boljši zemlja. — Dva mlada hribolazca iz Gradca sta smrt našla v tirolskih gorah. — Svitla cesarica pojde letos spet v Krk. Nekaj časa se prej pomudi v Miramaru pri Trstu. — Na Dunaju so se študenti tako topli, da je 15 ranjenih. Kmalo bojo kmečki fantje bolj olikani, kakor ti nemški burši. — V Skadru na Turškem je več ko tri sto hiš pogorelo. — V Parizu pri razstavi je bilo 14 hrvaških tamburašev, ki so igrali na svoje tamburice. Francozom se je ta godba jako dopadla. — Iz Italije se je v treh mesecih izselilo 71.000 ljudi. Doma nemajo kaj jesti. — Naš cesar so revežem v Berlinu podarili 15.000 mark. — V Redini na Bulgarskem živi mož, ki je že 130 let star. — Atene, glavno mesto grško, ki so leta 1836. šteje samo 15.000 prebivalcev, jih štejejo zdaj 108.000, s Pirejem pri morju pa celó 148.000.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Ign. Bader gre iz Marija Rojah za provizorja v Steuerberg. Faro v Timenicah bode oskrboval č. g. Mat. Wedenik, župnik v Otmanjah in faro Podkernosom č. g. Janez Vidovic, župnik na Radišah.

(Mnogo odlikovana tovarna.) Znana tovarna za stroje (mašine) PH. MAYFARTH in dr. na Dunaju je letošnjo jesen poslala različnim razstavam svoje izdelke, kakor vinske in sadne stiskalnice (preše), sadne sušilnice, mlatilnice, rezalnice, geplje, Bluntove patentirane stiskalnice za sladko krmo itd. ter je bila povsod med prvimi in sijajno odlikovana, in sicer:

Budejevce: Prvo darilo. Velika zlata svetinja nemške šumavske zveze in častna diploma.

Solnograd: Prvo darilo. Velika srebrna svetinja c. k. kmetijske družbe in 5 cekinov v zlatu.

Gradec: Prvo darilo. Bronova svetinja štajerskega obrtnega društva.

Haugsdorf: Prvo darilo. Srebrna svetinja okr. kmetijskega društva.

Mistelbach: Prvo darilo. Zlata svetinja, velika srebrna svetinja (okrajno društvo Mistelbach) in srebrna državna svetinja.

Nikolsburg: Prvo darilo. Srebrna državna svetinja.

Amstetten: Prvo darilo. Velika srebrna svetinja dolnega avstrijskega društva in častna diploma.

Zwettl: Prvo darilo. Velika srebrna svetinja kupčijske zbornice.

Veseli nas naštetih ta odlikovanja, ker zremo, da se izdelki te tovarne v naši deželi vedno bolj razširjajo, in ker želimo, naj bi se naši posestniki preskrbovali le z dobrimi stroji.

 Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilnici hotela „zum Sandwirth“, kjer imajo odmenjeno svojo sobo, takozvani „Clubzimmer“ koj pri vhodu na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske srečke od 2. novembra.

Linc 62 65 4 72 43

Trst 14 18 60 17 43

Oglasila.

Janez Hafner, pekovski mojster v Borovljah (Ferlach), išče učenca, ki je dovršil ljudsko šolo.

Kmetija na prodaj. Zidana hiša in hlev, 25 oralov gozda, 3 orale travnika; 42 oralov je vsega sveta. Proda se za 2700 gld. Več pove posestnik Matevž Šoter, lastnik hiše po domače Šoter v Humčah, fara Kazaze (pošta: Doberlaves).

V najem se dá 30 oralov obsegajoče posestvo, blizu Velikoveca, hiša in skedenj novo zidana. Oddá se tudi živina. Več pove „Mirovo“ uredništvo.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohora v Celovcu je ravnokar na svitlo prišel

Nemško-slovenski ročni slovar

od

Antona Janežiča.

Tretja, popolnoma predelana in pomnožena izdaja,

oskrbel **Anton Bartel**, c. k. gimn. prof.
s sodelovanjem tovarišev:

A. Kaspret, M. Petelin, J. Pichler, L. Pintar,
M. Suhač in A. Tavčar.

Cena mehko vezanemu iztisu 3 gld., vezanemu
v prt 3 gld. 50 kr. in v polprtu 3 gld. 35 kr.
— Po pošti prejet 15 kr. več.

Kdor si želi oskrbeti po ceni in trdno vezane *slovenske molitvene, učne in zabavne knjige*, obrne naj se zaupljivo do

Anton Mader-ja,

knjigotržca in knjigoveza v Pliberku na Koroškem.

Suhe hruške in češplje

kakor tudi

orehe

kupuje po najvišji ceni

J. E. Smolnikar

v Celovcu, Domgasse št. 16.

Daje se v najem

kovačnica za žreblje

z vsem potrebnim orodjem in veliko vodeno silo. Pro-
stora za 4—5 delavcev. Več pove: g. M. Perkonig,
usnjarski mojster v Velikoveu (Völkermarkt).

Lepa kmetija. Hiša z enim nadstropjem in hlev, 27 oralov gozda, 17 oralov njiv, 9 oralov travnika in paše, vsega skupaj 56 oralov, veliko lepega sadnega drevja, 2½ uri na južni strani od Celovca, s celim „fundus instruktusom“ se iz proste roke prodá. Več se izve pri uredništvu „Mira“.

Prav dober kup se dobi:

pšenična moka
ržena moka
hejdova moka
turšična moka
riž
oluščen ječmen
suhi črešpeljni

svinjska mast
špoh
maslo
suho meso
svinjska bedra
klobase
droži

pri **RUPERT SARIA,**

zaloga moke iz parnega mlina v Raabu,

v Celovcu, Burggasse št. 1.

Gospodu G. PICCOLI-JU,

lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenjskem, dne
12. jan. 1889.

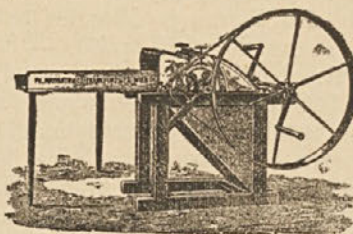
Blagovolite mi poslati drva najst
stelele Vaše **esence za
želodec.**

Pohvalno omenjam, da je bila
raba lani poslanih 36 steklenic iz-
vrstna. Bolniki raznih vrst so uži-
vali esence z najboljšim uspehom.
Neka bolnica je bila že za smrt
bolna, vsi so mislili, da mora v
malo urah umreti; toda komaj je
zaužila nekoliko kapljic esence, je
že oživila in čez nekoliko ur po-
polnoma ozdravela — med tem, da
je bila poprej več dni že skoraj na
smrti postelji. Esenca se tedaj
zaradi njenega izvrstnega vpliva
sarna najbolje priporoča.

Z odličnim spoštovanjem
Jurij König, župnik.

!!!NOVO! NOVO! NOVO!!!

Najnovjša ročna mlatilnica
na jermene brez zobčastih koles.

Mlatilnice, izvrstno se-
stavljene, ročno, vi-
talno, vodno in parno
delovanje.

Vitala, ležeča ali sto-
ječa, stalna ali preva-
žalna na 1—6 živinčet.
Škoporeznice najnovje-
še in najizvrstnejše, 30
raznih vrst.

Stroji za ropkanje tur-
šice, mlini za trgano
moko, reporeznice.

Stiskalnice za seno, najnovjše in izborne sestave.
Vinske stiskalnice, sadne stiskalnice, mlini za sadje na
državni razstavi dunajski oktobra 1888 odlikovane s 5 naj-
večjimi odlikami.

Dr. Ryderjeve sušilne priprave za sadje, Bluntove
patentne stiskalnice za zeleno pičo
se po najnižjih cenah vedno dobivajo pri

PH. MAYFARTH-u & Comp.,

tovarne gospodarskih in vinarskih strojev,
livarna in fužina na par,

Dunaj II. Frankobrod o/M. in Berolin.

Obširni katalogi na željo gratis in franko.

Razprodajalci se vsprejmo. — Iščejo se sposobni zastopniki
proti primerni proviziji.

Natorna vina,

rudeča in bela,

v sodih nad 56 litrov prodaja po 14, 16,
18, 20, 22, 24, 26 kr. liter trgovcev

Amand Prosen,

v kosarnskih ulicah šte. 24 v Celovcu.

Ob enem priporoča svojo zalogo
tržaskega blaga, in tudi mast, moko itd.

Kramarji, branjevci in sploh taki, ki
blago naprej prodajajo, dobijo vse ceneje.

➡ Ceniki pošiljajo se zastonj. ➡